

PRESSMEDDELANDE

Välbesökt Vänersjöfartsträff med framtidstro

Under måndagen hölls den årliga träffen med Vänersjöfarten i fokus. Det var en välbesökt konferens med drygt 70 deltagare från näringslivet, rederier och hamnar, kommuner, myndigheter och riksdagspolitiker.

Det finns stor kapacitet för sjöfarten generellt och särskilt inom sjöfarten i Vänern och Mälaren, men fortsatt finns även flera hinder för den framtida utvecklingen. Under dagen diskuterades både dessa möjligheter och utmaningar. Träffen arrangerades för tredje året i rad av Vänersamarbetet tillsammans med Trafikverket

De senaste åren har arbetet med att utveckla sjöfarten i Vänern intensifierats. Fokus har legat på att skapa en samsyn och gemensam kunskapsbas kring de främsta utmaningarna och möjligheterna för sjöfartens ökade konkurrenskraft. Arbetet har nu gått över i nästa fas där identifierade åtgärder genomförs utifrån en överenskommen handlingsplan. På Vänersjöfartsträffen berättade olika aktörer arbetet under året och prioriterade åtgärder inför nästa år. Under året som gått har Trafikverket samordnat arbetet, under ledning av nationell samordnare Björn Garberg. Åtgärderna handlar om att skapa bättre förutsättningar för Vänersjöfarten inom områden som infrastruktur, marknad och digitalisering. Under året har man även genomfört ett antal sk varuägardialoger för att få bättre kunskap om nya affärsmöjligheter i en föränderlig värld. Analyser visar att det finns en växande marknad för sjöfarten i Vänern och Mälaren med många stora nyetableringar. Sjöfarten och hamnarna kommer att spela en viktig roll i omställningsarbetet. För att föra över mer gods från väg och järnväg till sjö behövs dock innovativ branschsamverkan och bättre konkurrensvillkor där sjöfarten varken blir för dyr eller krånglig.

Vänerhamn AB, Vänerregionens Näringslivråd och rederierna i Vänern, Ahlmarks och Thunbolagen, gav en uppdatering om utvecklingen under året för Vänersjöfarten. Det var en samstämmig bild över en ökning under 2022 och en mycket lovande inledning på 2023, som sedan mattats av under andra halvan. Här spelar höga avgifter, men även en osäker omvärld med lågkonjunktur in. Trots att man ser några lite sämre år framför sig, finns ändå en framtidstro i och med nya slussar och de möjligheter detta ger. Båda rederierna har beställt nya fartyg och Vänerhamn jobbar med nya affärsmöjligheter. Några av ägarkommunerna till Vänerhamn berättade om deras satsningar under året. Lidköping, Karlstad och Kristinehamns kommun arbetar på olika sätt med flytt, utveckling och utredningar om hamnarnas utveckling. Detta är viktiga investeringar som skapar förutsättningar för framtida utveckling av sjöfarten på Vänern. Både näringen och kommunerna kommer, tillsammans med forskare vid RISE/SSPA, på olika sätt att vara involverade i två nya europeiska Interreg-projekt som de kommande åren berör Vänern.

Trafikverket berättade om senaste nytt i lokaliseringen av nya slussar i Göta älv. I Vänersborg och Lilla Edet löper arbetet på enligt plan och samrådet för lokalisering i Trollhättan är avslutat. Inspelen från höstens samråd har tagits om hand och det finns inget i dem som står emot Trafikverkets förordade sträckning i Trollhättan. Det innebär att Vänersjöfarten kommer att kunna fortgå under byggperioden, vilket är en viktig nyckelfaktor för dess framtid. Regiondirektör Jörgen Einarsson för Region Väst informerade om att Vänern kommer att delas i två regioner inom Trafikverket, Region Väst och Region Mitt. Han betonade dock att detta inte ska påverka Vänersjöfarten negativt, då de två områdena kommer att samarbeta.

Sjöfartsverket visade på uppdaterad statistik över tillgängligheten i Göta älv och Göteborg. För Vänersjöfarten är det viktigt med så få stopp som möjligt för fartygen. Antal stopp har minskat jämfört med 2020, som var ett år med flest antal stopp under det senaste decenniet. Organisationer med ansvar för olika anläggningar i Göta älv och Göteborg arbetar med att samordna underhållsarbeten och övriga planerade stopp för att minska påverkan på sjöfarten. Broar i Göteborg är ett hinder för Vänersjöfarten och därför är det viktigt att sjöfartens intressen tas tillvara vid såväl underhåll som eventuella framtida byggnationer. Representanter från Göteborgs Stad var därför inbjudna att informera om planerna på en ny gång- och cykelbro i Göteborg. Det finns möjlighet att ge synpunkter året ut på dessa planer.

Utöver tillgängligheten, är även de ökade avgifterna en stor utmaning för Vänersjöfarten. Sjöfartsverkets tf generaldirektör Joel Smith deltog för att förklara och svara på frågor kring detta. Han betonade att myndigheten är väl medveten om att avgifterna slår hårdast mot sjöfarten i Vänern och Mälaren, då sjöarna har längst farleder och en relativt hög andel av totala kostnaden. Vidare dialog ska föras om hur detta kan åtgärdas.

Laila Gibson, verksamhetsledare för Vänersamarbetet, var moderator för dagen och ledde det avslutande panelsamtalet med följande riksdagsledamöter: Emma Nohrén (MP), Håkan Svenneling (V), Jimmy Ståhl (SD), Johanna Rantsi (M), Kjell-Arne Ottosson (KD) och Mattias Ottosson (S). Flera av riksdagspolitikerna ingår i det sk maritima nätverket i Riksdagen. Nätverket har varit vilande i några år, men har nu startats upp igen och består av politiker med särskilt intresse i sjöfartsfrågor. Nätverket är aktiva i olika sjöfartssammanhang och vill bidra till att öka kunskapen i riksdagen om sjöfartens möjligheter och utmaningar. Panelen diskuterade frågor så som behovet av investeringar i infrastruktur för sjöfarten, avgifter för Vänersjöfarten och tillgängligheten i Göta älv och Göteborg. Politikerna i panelen betonade att Vänersjöfarten är viktig och ser väldigt positivt på det alltmer utvecklade samarbetet mellan många aktörer kring Vänern, med den tydliga rollfördelningen och prioriterade åtgärder.

Se länk nedan för hela programmet:

<https://www.lakevanern.se/nyheter/vanersjofartstraff-4-december/>

Kontakt

Laila Gibson, verksamhetssamordnare Vänersamarbetet, tel: 076-78 72 798, mail: laila.gibson@vanern.org
Björn Garberg, nationell samordnare, Trafikverket, tel: 010-123 09 93, mail: bjorn.garberg@trafikverket.se